

Checklista för normmedveten kommunikation

Checklistan ska utgöra ett stöd för arbete med normmedveten kommunikation.

Vilka personer syns på bilder?

Är det både kvinnor och män med både tillsynes icke västerländsk och tillsynes västerländsk bakgrund? Hur är åldersfördelningen? Finns personer med synlig funktionsnedsättning eller religiösa attribut representerade på bild? Vilken socioekonomisk grupp signalerar de illustrerade genom sin klädsel eller sina accessoarer?

Hur framställs personer på bilder?

Upprätthåller bilderna rådande normer – eller utmanas normerna genom att bildvalet inte är stereotyp (utifrån samtliga diskrimineringsgrunder)? Vilka framställs som aktiva respektive passiva på bilden? Säger bildens sammanhang, miljö eller sammansättning något som befäster eller utmanar normer? Vilka aktiviteter representeras på bild (kvinnligt eller manligt kodade)? Vem utför aktiviteterna - är det kvinnor som utför kvinnligt kodade aktiviteter och vice versa, eller görs normbrytande framställning av aktiviteter?

Är språket inkluderande?

Är texten inkluderande, och riktar den sig till alla? Finns informationen på lättläst svenska? Finns information på olika språk? Nås hela målgruppen genom "neutrala" skrivningar? Utmanas rådande normer i texten? Förekommer ord eller uttryck som är kvinnligt eller manligt kodade?

Är elektroniskt material tillgänglighetsanpassat?

Finns viktiga hjälpmedel för synskadade, som t.ex. talande webb och teckenspråkstolkning av informationsfilmer? Är åtkomsten av dessa hjälpmedel tydliga och enkla att hitta? Är information på andra språk än svenska lättåtkomliga? Går det att orientera sig till dessa utan att kunna läsa svenska?

Vilka personer finns representerade/får utrymme

Vilket utrymme ges till kvinnor och män, till personer med icke västerländsk bakgrund och västerländsk bakgrund, till yngre och äldre, eller exempelvis personer med funktionsnedsättning. Vilka får ta plats i texten, vilka citeras, och i vilket sammanhang? Vilka namnges och vilka exkluderas?

Hur framställs personer som får ta plats?

Vilken beskrivning finns i texten och vad av den beskrivningen är relevant information? Vilken vikt läggs vid personens bakgrund, kön, eller ålder? Poängteras bakgrund/kön/ålder etc. en person har, och i så fall gör den det för alla eller bara för vissa? Hur framställs kvinnor och män, finns värdeladdade ord? Vem nämns med namn? I vilket sammanhang eller utifrån vilka förhållanden får olika personer utrymme - är det på ett cementerande eller på ett normbrytande sätt?